

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

รูปแบบการวิจัย วิจัยเชิงสำรวจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

จำนวนประชากรคือ เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา ช่วงอายุ 6 - 10 ปี (ประถมศึกษาปีที่ 1 - 3) จำนวนทั้งสิ้น 1,673 คน ในเขต อำเภอ บางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่

- 1.โรงเรียน วัดบางพลีใหญ่ใน 708 คน
- 2.โรงเรียน เตรียมปริญญาอนุสรณ์ 291 คน
- 3.โรงเรียน ธนสิทธิ์อนุสรณ์ 173 คน
- 4.โรงเรียน คลองบางแก้ว 410 คน
- 5.โรงเรียน คลองบางกระบือ 91 คน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

จำนวน 783 คนโดยคัดเลือกเฉพาะอายุ 6 - 10 ปี จากเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนทั้ง 5 โรงเรียน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,673 คน สุ่มตัวอย่างนักเรียนโดยใช้ตารางการหาขนาดตัวอย่างของ ทาโรยามาเน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ความคาดเคลื่อนผิดพลาดไม่เกิน 4 % จะได้ว่า การสุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 476 คน (จากตารางของทาโรยามาเน) โดยจำนวนที่สุ่มในแต่ละโรงเรียนเป็นไปตามสัดส่วนของนักเรียน โดยในแต่ละโรงเรียน จะสุ่มตัวอย่างดังนี้

จำนวนนักเรียนชั้น ป1 - ป3 ในแต่ละโรงเรียน X จำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่ต้องการ

จำนวนนักเรียนชั้น ป1 - ป3 ทั้ง 5 โรงเรียน

1.โรงเรียน วัดบางพลีใหญ่ใน	201 คน
2.โรงเรียน เตรียมปริญญาอนุสรณ์	83 คน
3.โรงเรียนธนสิทธิ์อนุสรณ์	49 คน
4.โรงเรียนคลองบางแก้ว	117 คน
5.โรงเรียนคลองบางกระบือ	26 คน

ดังนั้นจึงทำการสุ่ม ด้วยวิธีแบบกลุ่ม (cluster sampling) โดยสุ่มห้องเรียนของแต่ละโรงเรียนและเก็บข้อมูลนักเรียนทุกคนในห้อง โดยจำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนที่สุ่มได้เป็นดังนี้

โรงเรียน	จำนวนห้องเรียน	จำนวนนักเรียน
1.โรงเรียน วัดบางพลีใหญ่ใน	4	221
2.โรงเรียน เตรียมปริญญาอนุสรณ์	3	164
3.โรงเรียนธนสิทธิ์อนุสรณ์	3	127
4.โรงเรียนคลองบางแก้ว	4	203
5.โรงเรียนคลองบางกระบือ	2	68

รวมนักเรียนที่เข้ารับการตรวจ 783 คน

เครื่องมือ และอุปกรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล:

แบบสอบถามที่ใช้กับผู้ปกครองเด็กนักเรียนจำนวน 15 ข้อ โดยแยกเป็นข้อมูลทั่วไปของนักเรียน 4 ข้อ ข้อมูลผู้ปกครอง 5 ข้อ ข้อมูลเกี่ยวข้องกับในส่วนผู้รับการตรวจจำนวน 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

แบบสอบถามผู้ปกครอง

1. ชื่อ-สกุลเด็กนักเรียน.....อายุ.....เพศ.....
2. เกิดวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....
3. อยู่โรงเรียน.....

4. อาศัยอยู่กับ (ผู้ปกครอง)

- บิดามารดา
 บิดา
 มารดา
 ญาติ
 คนอื่นได้แก่.....

5. ชื่อผู้ปกครอง.....

6. จบการศึกษา

- ประถมศึกษา   มัธยมศึกษา
 อาชีวศึกษา   ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

7. อาชีพผู้ปกครอง.....

8. อายุผู้ปกครอง

- ต่ำกว่า 30 ปี   30 - 40 ปี
 40 - 50 ปี   50 - 60 ปี
 มากกว่า 60 ปี

9. รายได้ครอบครัวต่อเดือน

- ต่ำกว่า 3,000 บาท   3,000 - 5,000 บาท
 5,000 - 7,000 บาท   7,000 - 9,000 บาท
 9,000 - 11,000 บาท   มากกว่า 11,000 บาท

10. ภูมิลำเนาเดิมผู้รับการตรวจ.....

11. ภูมิลำเนาปัจจุบันผู้รับการตรวจ.....

12. น้ำหนักผู้รับการตรวจ.....กิโลกรัม ส่วนสูง.....เซนติเมตร

13. เคยได้รับการตรวจพยาธิมาก่อนหรือไม่

- เคย   ไม่เคย

14. เคยได้รับการรักษาพยาธิมาก่อนหรือไม่

เคย ไม่เคย

15. สิวที่บ้านท่านเป็นเช่นไร

สิวซึม ชักโครก
 กลางทุ่ง ลงแม่น้ำ ลำคลอง
 อื่นๆ ระบุ.....

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจ:

กล้องจุลทรรศน์

อุปกรณ์ :

สกอตซ์เทป สไลด์ กรรไกร และปากกาเมจิก

วิธีการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อหาไข่พยาธิเข็มหมุด

ตัดสกอตซ์เทปขนาด 2.4 x 7.0 ซม. ใช้สกอตซ์เทป ด้านเหนียวติดที่ผิวหนังบริเวณรอบรูทวารหนัก(perianal skin) ของกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำสกอตซ์เทปด้านเหนียวนั้นมาติดบนแผ่นสไลด์ (เขียนหมายเลขกำกับ) นำแผ่นสไลด์ที่ ได้ มาตรวจสอบการติดเชื้อภายใต้กล้องจุลทรรศน์ ในห้องปฏิบัติการชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ตรวจพยาธิเข็มหมุดในเด็กนักเรียน

1. ติดต่อประสานงานกับหน่วยสุขศึกษา แผนกสุขาภิบาลและป้องกันโรค โรงพยาบาลบางพลี เพื่อช่วยดำเนินการขอความร่วมมือจากโรงเรียนทั้ง 5 แห่งในเขตอ.บางพลี

2. ติดต่อผู้อำนวยการแต่ละโรงเรียนเพื่อนัดหมายเวลาในการตรวจ ในวันที่ 11,25 ม.ค, 15, 29 ก.พ และ 14 มี.ค 2543 เป็นการตรวจครั้งแรก และวันที่ 18 ม.ค, 8, 22 ก.พ, 7, 21มี.ค เป็นการตรวจซ้ำครั้งที่ 2 ตามลำดับ โดยเริ่มตรวจตั้งแต่เวลา 8.00 น. ถึง 11.00 น.

3. เก็บตัวอย่างไข่มุขพยาธิเข็มหมุดจากนักเรียนที่มาถึงโรงเรียน โดยวิธี เทคนิคสกอตช์เทป (scotch tape technique) (ดังแสดงในวิธีการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อหาไข่มุขพยาธิเข็มหมุด) ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการตรวจทุกคน ต้องมีใบอนุญาตจากผู้ปกครอง และเด็กแต่ละคนจะได้รับการตรวจพยาธิ 2 ครั้ง โดยระยะเวลาในการตรวจห่างกัน 1 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยศึกษา

1. หาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ได้แก่ โรงเรียน เพศ อายุ และสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ที่มีผลต่อการติดเชื้อ โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) และแสดงผลการเปรียบเทียบอัตราการติดเชื้อเป็นเปอร์เซ็นต์ โดยจำแนกตามตัวแปรต่างๆ
2. หาความชุก (Prevalence) สัดส่วนของคนที่เป็นโรคทั้งหมดที่มีอยู่ในกลุ่มประชากรที่ศึกษา ณ ช่วงเวลาที่กำหนด

จำนวนคนที่เป็นโรค ที่พบในระยะเวลาที่กำหนด

จำนวนประชากรทั้งหมดในระยะเวลาที่กำหนด